

Nuvilnijusi žinia, kad šiais metais abiturientai, išlaikę brandos egzaminus, gaus ne popierinius, bet skaitmeninius brandos atestatus, sukėlė aštrių diskusijų. Vieni švietimo bendruomenės nariai pasisako už naują ir pirštu rodo į duomenų skaitmenizavimo klausimu pasaulyje lyderiaujančią Estiją, tuo metu kiti teigia, jog abiturientai netenka galimybės būti tradiciškai pasveikinti mokyklos baigimo proga. Aiškėja, kaip mokyklos organizuos išleistuvių šventę.

Vėluojantis sprendimas

Nacionalinė švietimo agentūra informavo, kad nuo 2023 m. keičiasi Pažymėjimų ir brandos atestatų išdavimo tvarka. Esminis pokytis – atsisakyti popierinių mokyklos baigimo dokumentų. Iš Diplomų, atestatų ir kvalifikacijos pažymėjimų registro bus išduodami skaitmeniniai brandos atestatai, kuriuos mokiniai matys ir galės atsisiųsti, tapatybės atpažinimo priemonėmis prisijungę prie registro.

Šiaulių miesto savivaldybės tarybos narė Asta Lesauskienė, paklausta apie šiųmetę naują, pripažįsta, kad brandos atestatų skaitmenizavimas – reikalingas žingsnis, tiesa, šiek tiek vėluojantis.

„Aš galvoju, kad brandos atestatus skaitmeninti yra ne kiek savalaikis, kiek jau vėluojantis sprendimas. Idėjų ir kalbų šia tema buvo jau kuris laikas, tačiau vėluojame jų įgyvendinimo klausimu“, – sako didelę patirtį švietimo srityje turinti A. Lesauskienė.

Anot pašnekovės, skaitmeninti dokumentai – tai teigiamas ir tvarus duomenų saugojimo sprendimas, nes, visų pirma, tausojama gamta, antra – skaitmeninių duomenų pasiekiamumas yra kur kas lengvesnis ir universalesnis, be to, išvengiama biurokratijos, kuri taip varžo ir erzina žmones.

Remiasi estų pavyzdžiu

Kalbėdama apie skaitmeninius brandos atestatus, A. Lesauskienė pabrėžia, kad tai nėra didelis žingsnis ar esminis pokytis švietimo sistemoje, veikiau nedidelis postūmis tvarios ir pažangios visuomenės link. Pašnekovės teigimu, turėtume remtis estų pavyzdžiu, kurie duomenų skaitmenizavimo klausimu pasaulyje yra vieni lyderių.

„Jeigu lygintume Lietuvos žmonių skaitmeninius gebėjimus su, pavyzdžiui, estų, tektų pripažinti, kad mes smarkiai atsiliekame. Estija šiuo klausimu yra labai pažengusi ir daugelis duomenų šioje šalyje jau yra skaitmenizuota. Elektroniniu būdu Estijos valstybė teikia net 99

proc. paslaugų, beveik 50 proc. Estijos piliečių balsuoja internetu, ID korteles turi 98 proc. piliečių“, – vardija Šiaulių miesto tarybos narė.

Pašnekovė pabrėžia, kad viena prioritetinių sričių estams yra švietimas: „Estija – labai pažangi šalis. Jie lėtai galvoja, bet veikia greitai. Mes, lietuviai, – priešingai. Estai jau yra įgyvendinę švietimo sistemos skaitmeninę transformaciją ir mokyklas sukėlę į „debesiją“. Siekiant tapti pažangiausia skaitmenine valstybe, Estija skaitmeninio raštingumo išmokyti visą tautą“, – teigia A. Lesauskienė ir priduria, kad investicija į švietimą turėtų būti svarbi ir mūsų valstybei.

Abiturientai – susiskaldę

Visos šalies abiturientai aktyviai diskutuoja šiųmetės naujovės – skaitmeninių brandos atestatų – tema. Vieni laikosi minties, kad popierinio brandos atestato įteikimas scenoje simbolizuoja dvylika sunkaus darbo metų, tuo metu kiti palaiko sprendimą dokumentus skaitmeninti.

„Apie skaitmeninius atestatus sužinojau neseniai. Kalbėdama su klasiokais ir kitais tos pačios laidos abiturientais, pastebiu, kad nuomonių yra įvairių. Tie, kurie pasisako prieš šią naujovę, argumentuoja, jog mes visi prarandame tą tradicinę atestatų įteikimo šventę. Aš manau, kad skaitmeninis atestatas yra puiki alternatyva popieriniam“, – teigia Šiaulių universitetinės mokyklos abiturientė Meida Kvedaraitė.

Anot mokinės, skaitmeninį dokumentą lengviau naudoti, stojant į aukštąsias mokyklas, be to, dingsta grėsmė dokumento netekti: „Būna atvejų, kai mokiniai pameta savo brandos atestatus. Tokiu atveju reikdavo mokyklos prašyti dublikato. Skaitmeninis dokumentas yra saugus ir patogus naudoti. Tai taip pat yra tvarus sprendimas. Šiek tiek gaila, kad mūsų mokykla dėl šios naujovės neorganizuos šventės, nes būtų buvę smagu po brandos egzaminų visiems paskutinį kartą susiburti.“

Mokyklos baigimo šventė – be atestatų teikimo

Daugelis Šiaulių miesto ugdymo įstaigų šiais metais organizuos mokyklos baigimo šventę. Tiesa, keleto mokyklų abiturientai dėl šiųmetės naujovės iškilnių neteks.

„Mūsų mokykla šventę šiais metais organizuos, tik jos pavadinimas bus kitas – „Mokyklos užbaigimo šventė“. Mokykla atestatų nespausdins ir neįteikins, nes neturi tokios prieigos. Per šventę abiturientams, kaip ir kasmet, dovanosime metraštį, kuriame pažymėti visi laimėjimai ir svarbiausios akimirkos. Taip pat įteiksime padėkas pagal nuopelnus skirtingose

sirtyse. Šiomet šventė dar bus, kitais metais, manome, jau nebeorganizuosime“, – teigia Šiaulių Juliaus Janonio gimnazijos direktorius Saulius Vaivada.

Šiaulių „Romuvos“ gimnazijos direktorė Aina Budvytytė sako, kad bendru mokyklos bendruomenės sutarimu išleistuvių šventė bus rengiama: „Kol kas esame kūrybiniame procese, kaip turėtų vykti ir atrodyti šventė. Svarstome galimybę skaidrėse demonstruoti mokyklą baigusius abiturientus. Norime kiekvieną mokinį paminėti, paspausti jam ranką, galbūt įteikti padėką. Neatmetame galimybės ir kažkokiu būdu spausdinti atestatus, nes pastebime, kad ši tradicija – atestato įteikimo – jiems yra svarbi dalis.“

Visgi keletas mokyklų kasmetinių iškilmių šiomet atsisako. Viena jų – Šiaulių „Saulėtekio“ gimnazija. Ugdymo įstaigos vadovės teigimu, kitąmet abiturientai turės galimybę nuspręsti kitaip.

„Iki šios naujovės mūsų mokykloje būdavo labai graži atestatų įteikimo šventė. Kai tik sužinojome apie skaitmeninius brandos atestatus, pirmiausia tarėmės su abiturientais – ką darome? Kartu priėmėme sprendimą, kad grandiozinė mokyklos baigimo šventė bus Paskutinis skambutis. Į atestatų baigimo šventę šiais metais nebesirinksime“, – sako gimnazijos direktorė Jūratė Rimkuvienė.

